

§ 13–16

Reaktam sävmien-, meänkielin jallh sae- mien gielem utnedh dööppestovline

§13 Dihte gie paarte jallh sijniesadtje paarten sijjesne sävmies aamhtesisnie jallh ieresne mah leah reere-mereaktaj-, digkiereaktaj-, laantebiehkiedööppestovli-, byjreskedööppestovli – jallh jaevtiereakta- dööppestovli luvnie, mejnie dööpmegeivlie abpe jallh biehkine gârreldahkesne dejtje tjieltide *Jiellvárre, Haparanda, Giron, Bájil* jñh *Övertorneå* reaktam átna sävmien jallh meänkielin gielide utnedh aamhtesen jallh ierien gietedallemsnie, jis aamhtesem jallh ieriem lea viedteldahkesne naaken daejtie tjieltide. Seammalaakan saemien gielem dagkere dööppestovlesne mij dööpmegeivliem átna abpe jallh biehkine gârreldahkesne dejtje tjieltide *Árjjepluovve, Jiellvárre, Jáhkemáhkke* jallh *Giron*, jis aamhtesem jallh ieriem naaken dejtje tjieltijste viedteldahkesne lea.

Reaktam sävmien-, meänkielin jallh saemien gielem utnedh aaj seammalaakan leah dejtje dööppestovlide gusnie dáapmoem jallh nánnoestimmiem aamhtesisnie jallh ieresne mah voestes ásesien mietie lea jñh klääkeme sñdtedh. Lag (2009:857).

§14 Reaktam sävmien-, meänkielin jallh saemien gielem utnedh aamhtesisnie jallh ierine dööppestovli luvnie 13 §:n mietie, aaj reaktam vadta tjaalegh jñh tjaaleldh vihtesjim-mieh daejnie gieline buektedh, reaktam tjaalegh áadtjodh mah aamhtesasse leah, jallh earan njaalmeldh jaarkoestamme dan gielese jñh reaktam njaalmeldh raarastallemsnie reaktan uvte dam gielem soptsestidh. Dööppestovle edtja jarkoestidh tjaalegh jñh tjaaleldh vihtesjim-mieh sveerjen gielese, jis ij leah joekoen ov-daerpien.

Diss-vielie edtja dööppestovle tjohtjedh unnebeláhkogielem provhkedh sov gaskesadtemisnie dejniie paartine jallh dan sijniesadtjine.

Gaajhkine aamhtesisnie jñh ierine mah mietiehtimmesne dam reaktam utnedh sävmien-, meänkielin- jallh saemien gielem dej dööppestovli luvnie dan 13§:n mietie, reaktam paarte átna jallh sijniesadtje paarten sijjesne gie ohtsele juridiske viehkiem, ahte vaejtemen mietie áadtjodh dáapmoem jñh dáapmoem ulmiem jallh nánnoestimmieh jñh nánnoestimmie-ássjele tjaaleldh jarkoestamme dan gielese.

§15 Dihte gie säjhta sävmien-, meänkielin - jallh saemien gielem utnedh aamhtesen jallh ierien dööppestovle-gietedallemsnie dan 13 §:n mietie edtja dam vaejtedh aalkoemieresne gáessie aamhtesinie jallh ierine edtja aelkedh jallh voestes aejkien paarte edtja maam tjaaledh/ jiehtedh dennie aamhtesisnie jallh ieresne. Vaejtemen jarkoestimmiem áadtjodh dan 14 §:n golmede stuhtjen mietie edtja bájhkohtidh váhkoeen mieresne raejeste dáapmoem jallh nánnoestimmiem bieljielamme, jis dagkere vaejtemem ij aerebi bájhkohtamme aamhtesen jallh ierien gietedallemsnie.

Jis vaejtemem unnebeláhkogielem utnedh jallh jarkoestimmiem áadtjodh, mánngan enn goh maam voestes jñh mubpie stuhtjine tjaalasovveme, dle dam áadtje nyójhkedh. Dagkere vaejtemem aaj áadtje hiejhtedh jis tjielkes laaketji mietie lea ovriehts ulmine.

§16 Jis paarte jallh sijniesadtje paarten sijjesne reaktam átna sävmien-, meänkielin- jallh saemien gielem reakta-boelhkesne utnedh, edtja toelhkem leejedh njoelkedassi mietie 5 kap. 6?8 §§ jñh 33 kap. 9 § rättegångsbalke jñh 50?52 §§ reeremeprocesslaake (1971:291).

Länsstyrelsen
i Stockholms län
Box 22067
104 22 STOCKHOLM
Tel: 08-785 40 00

Sametinget

Box 90
981 22 GIRON/KIRUNA
Tel: 0980-780 30

§ 17–18

Sävmien-, meänkielin- jñh saemien giele aarhs- kuvledarjoemisnie jñh voereshoksesne

§17 Gáessie reeremedajventjielte sijniiem aarskuvledarjoemasse faala dan 2 kap. 1 jñh 7 §§ skuvlelaaken mietie (1985:1100), tjielte edtja maanide jñh hokseutnijide sijniiem aarhskuvledarjoemasse faaledh, gusnie abpe jallh biehkine sävmien-, meänkielin jallh saemien gielesne leah.

§18 Tjielte mij reeremedajvesne edtja faaledh disse gie dagkerem nuepiem vaajta, abpe jallh biehkine servicem jñh hoksem áadtjodh mah voereshokse faalaldahkemieresne leah, dejtje barkijjstie giehe sävmien, meänkielin jallh saemien gielem maehchie. Seammalaakan aaj tjieltide reeremendajven bájngoelisinie, jis tjieltesne barkijh giehe gielem maehchie.

§ 19–21

Baaltele Vaaksjome j.j.

§19 Jis joekoen ulmieh gáávnesieh dle reerenasse áadtje njoelkedassh bieljelijd jñh sjiere byjjesfaamoe mij reerenassen vuelene ij edtjeh meatan árrodh dan 8 §:n utniemisnie. Seammalaakan aaj gáessie reerenasse luhpiem vadteme dejtje laantedigkide jñh tjieltide mej bíjre tjielti byjjesfaamoe leah.

§20 Guktie reeremedyjjesfaamoe laakeprovhkemh edtja vaaksjodh. Reerenasse njoelkedassh bieljiele man jallh mej byjjesfaamoe giehe edtjeh diedtide vaaksjodh.

Vaaksjomediedte ij goh naan tsagkese dan giehtjedimmiedtesese mah leah jeatjah byjjesfaamoej luvnie.

§21 Byjjesfaamoe vaaksjomediedte edtja dovne raeriestimmiej, bievniesi jñh seamma laakatji darjoemessi tjirrh jeatjah reeremedyjjesfaamoe viehkiehtidh daan laaken utniemisnie.

§ 1–2

Siejhmi njoelkedassh

§1 Daennie laakesne leah njoelkedassh nasjovni-, unnebelåhkoej-, nasjovnen unnebelåhkoegieli-, reeremedajvi bijre jih reaktam unnebelåhkoegieli utnedh reeremebyjjesfaamoe- jih dööpmostovline dovne njoelkedassh ovmessie dïedti bijre aarhskuvle-darjowemisnie jih voereshoksesne. Laakesne aaj njoelkedassh giehtjedidh guktie laakem åtna.

§2 Nasjovnen unnebelåhkoeh leah judarh, romerh, saemieh, svöörjesåavmaladtjh jih tornedalingh dan sveerjen dääjvoehtimmiej mietie mah leah Europaraerien mieriekonvensjovnesne vaarjelimien bijre dejtie nasjovnen unnebelåhkoejde (SÖ 2000:2) jih europeijske njoelkedassem laantebiehkie- jallh unnebelåhkoegieli bijre (SÖ 2000:3).

Gielelaakesne (2009:600) tjaalasovveme dejtie nasjovnen unnebelåhkoegieli leah säevmie-, jiddische-, meänkieli-, romani chibe- jih saemien giehl.

§ 3–5

Maadthvaarjelimmie

§3 Reeremebyjjesfaamoehtjeh gæssie daerpies jih sjiehteles vuekiej mietie bievnedh dejtie nasjovnen unnebelåhkoejde reaktaj bijre daan laaken mietie.

§4 Gielelaakesne (2009:600) tjaalasovveme guktie dej åålmegi lea sjiere dïedte dejtie nasjovnen unnebelåhkoegieli dejtie vaarjelidh jih evtiedidh. Åålmegi edtja aaj dej nasjovnen unnebelåhkoej nuepieh evtiedidh, sijjen kultuvrem sveerjesne utnedh jih övtiedidh.

Maanaj övtiedimmie kultuvrelle-identitetesne jih jittjemes unnebelåhkoegielem nuhtjedh edtja joekoen-laakentiedidh.

§5 Reeremebyjjesfaamoehtjeh dejtie nasjovnen unnebelåhkoejde nuepieh tsevtsemasse vedtedh dejtie gyhtjelasside mejgumjie guhtide doehtieh jih sjiehteles-laakan unnebelåhkoej saadthalmetjigumjie dagkeri gyhtjelassine räärestalledh.

§ 6–7 Reeremedajvh

§6 Reeremedajvh säevmien gielesne leah *Botkyrka, Eskilstuna, Jiellvárre, Hallstahammar, Haninge, Haparanda, Huddinge, Håbo, Giron, Köping, Båjil, Sigtuna, Solna, Stuehkie, Södertälje, Tierp, Upplands Väsby, Upplands-Bro, Uppsala, Ålvkarleby, Österåker, Östhammar* jih *Övertorneå*.

Reeremedajvine meänkielise leah tjieltide: *Jiellvárre, Haparanda, Giron, Båjil* jih *Övertorneå*.

Reeremedajvine saemien gieledie leah *Årjjepluovve, Årviesjåvrrie, Berg, Jiellvárre, Härjedaelie, Jåhkkemåhkke, Giron, Liksjoe, Målåge, Suorsså, Lusspie, Straejmie, Ubmeje, Vualtjere, Åre, Ålvdalen* jih *Staare*.

§7 Jeatjah tjielth enn dejtie mah 6 §:sne, maehtieh båjkhoehtimmiej männgan åadtjodh, dan säevmien-, meänkielin- jallh saemien gielem reeremedajven sijse tjaangedh. Reerenasse åådtje dïjredidh njoelkedassi bijre jis tjielte säjhata reeremedajven sijse tjaangedh.

§ 8–12

Reakta säevmien-, meänkieli- jih saemien gielem utnedh dejnie byjjesfaamojne

§8 Aajnealmetji leah reaktah säevmien-, meänkielin- jallh saemien gielem utnedh sijjen njaelmeldh jih tjaeleldh gaskesadtide aktine reeremebyjjesfaamojne gusnie geografiske darjomesdajve abpe jallh biehkine dejnie unnebelåhkoegielen reeremedajvesne. Daate jis ieriej bijre gusnie aajnealmetje paarte lea jallh sijjesadtje paarten sijjesne, jis ieriem reeremedajvese gårreldihkie.

Jis aajnealmetje säevmien-, meänkielin jallh saemien gielem åtna dagkere ieresne, dle byjjesfaamoen dïedte njaelmeldh vaestiedassem seamma gielesne vedtedh. Aajnealmetje gie juridiske viehkiehtåjjam ohtsele, dovne reaktah åtna, vaejtemen männgan tjaeleldh jarkoes-timmiej åadtjodh mej bijre nånnoestimmieh jih nånnoestimmie-tjelkestimmieh dejnie ierine säevmien-, meänkieli – jallh saemien gielesne.

Byjjesfaamoe edtja aaj tjohtjedh aajnealmetjidie dåastoeh-tidh sijjen gielem.

§9 Reeremedajven bån-goelnie aajnealmetjih reaktah utnieh säevmien-, meänkielin – jallh saemien gielem provhkedh, njaelmeldh jih tjaeleldh gaskesadtemh reeremebyjjesfaamoej ierine, dejtie mah aajnealmetje paarte lea jallh sijjesadtje paarten sijjesne, jis ieriem mahta gïetedalleme sjidtedh säevmies barkijistie gie unnebelåhkoegielem mahta.

§10 Aajnealmetji iktesth reaktah säevmien – jih saemien gielem tjaeleldh goh rijhkebiejjien saadth-almetjidie gaskesadtedh. Seamkalaakan aaj sjådta tjaeleldh gaskesh dej justitiekanslere-, Försåkringskassa-, Skatteverke- jih diskrimineringe sijjesadtjeålmajgumjie dejnie ierine mah aajnealmetje paarte jallh sijjesadtje paarten sijjesne.

§11 Reeremebyjjesfaamoehtjeh edtjeh barkedh ihke barkijh gååvnesieh mejgumjie maahtoeh utnieh säevmien-, meänkielin – jallh saemien gielesne, gæssie daerpies aajnealmetje- gaskesidie dejnie byjjesfaamojne.

§12 Reeremebyjjesfaamoehtjeh åadtjoeh nånnoestidh sjïere aejkieh jih sjïere sijjiem ihke guessiem aajnealmetjistie dåastoeh-tidh gie säevmien-, meänkielin jallh saemien gielem soptseste, dovne joekoen teelefovne-aejkieh utnedh.